

Jätke ükskord ometi õpetajad rahule!

Me polnud jõudnud veel lapsi õpetama hakata, kui juba asuti meid hurjutama. Kui on tegu nisu– või odra–, sea– või lambakasvatusega, küsitakse nõu ja tellitakse lugusid asjatundjailt. Niipea, kui jutt on laste kasvatamisest, võib igaüks välja öelda, mida sülg suhu toob.

Erinev tase oli, on ja jääb

Pedagoogika ajalukku võib minna mitmeti. Kindlasti jääb sinna Kaarel Tarand oma üliinfantiilsete pedagoogiliste traktaatidega haridusministri nõuniku ajast. Kuid tal on võistlejaid. Millegipärast kannab meie pedagoogide peale vimma Ants Juske. Kus vähegi võimalik, ei jäta ta ütle mata, et Eestis olevat elitaarkoole, kus lastelt nõutakse sisseastumisel soravat lugemist, suurte tähtedega kirjutamist, mis kärbes teda küll hammustanud on, mitte ei mõista. Noh, mis siin siis halba on? Ah jaa! Ameerikas pidavat olema seesugused psühholoogilised testid, mis juba emaihus lapsed paika panevad! Olgu pealegi, mis see meie korda läheb! Ma ei näe, kus see kurja juur

**Lauri
Leesi**

SEISUKOHT

meil on, kui issi–emme enne 2. klassi panekut oma pesamunale kirjatahti õpetavad. Pealegi on ju palju moodsaid koole, kus lastelt seda ei nõuta. Maksad õppemaksu ära, ja ongi kõik. Mul pole ka selle vastu midagi. Ka nii võib. Milleks siis tuua oma laps nii vanamoodsasse kooli? Viige sinna, kus teste tehakse!

Eesti Päevalehe 2. septembri juhtkirjas on jällegi juttu sellest, et meil olevat erineva tasemega koole. On alles avastus! Meil olid, on ja jäävad erineva tasemega koolid. Vähe sellest – meil olid, on ja jäävad ka tulevikus erineva võimekusega õpetajad. Meil olid, on ja jäävad erineva vaimsuse ja silmaringiga koolijuhid. Vähe sellest, ka lapsed olid, on ja jäävad erinevateks.

Ma tean küll asutusi, kus juhid kannavad ühesugust vormi, "auditoorium" aga kannab ühtmoodi triibulist vormiriietust ning nad on nummerdatud, kuid ma ei soovita seesugust võrdsust juurutada pedagoogikaks.

See, et koolide tase on erinev, oli avastus vaid riigieksamite korraldajaile. Nad ju väitsid nagu ühest suust, et riigieksamite vastu on üksnes need koolijuhid, kel on midagi karta või varjata. Pole midagi varjata. Ainult et kallis lõbu teine, ning ka see, et põhimõtteliselt pole midagi muutunud. Ikka lõpetasid lapsed kooli ja astusid ülikooli. Vanker sõidab nii või teisiti. Miks siis teisiti teha, kui nii ka sõidab?

Mida siis õpetajatega teha?

Hoopis lõi mind jalust Raivo Palmaru 4. septembri Sõnumilehe intervjuus. Tsiteerin: "Eestis on praegu 16 500 õpetajat, kuid haridusministeeriumi asjatundjate hinnangul võiks neid olla poole vähem. Sellisel juhul oleks ka õpetaja palk märksa suurem." Tugev loogika! Meil on ka palju müüriladujaid. Kui panna nad 8 tunni asemel müüri laduma 16 tundi, siis saaks

pooled lahti lasta ja müüriladuja palk oleks ka märksa suurem! Nii et pooled õpetajad plangu äärde, ülejäänutele ei anna pooltki juurde. Sain ma õigesti aru?

Kuidas on võimalik pooled Eesti õpetajad lahti lasta? Tõepoolest tekib õigustatud küsimus, mida siis ülejäänutega peale hakata? On ju tegu suuremalt jaolt Eesti kodanikega.

Muidugi, kui riiklikult edasi arutada, siis jõuame teatud "asjatundjate" filosoofia tuumani välja: õpetaja normaalne koormus on neli õppetundi päevas, mis võrdub müüriladuja kaheksa tunniga. Sundides õpetajat andma kaheksa tundi, müüriladujat aga 16 tundi müüri laduma, teeme oma riigile suure teene – nii ühed kui teised surevad maha enne pensionile minekut ja riigil ei tule neile vanadustoetust anda. Kokkuhoid missugune!

Mina ütlen üht: jätke õpetajad rahule vähemalt õpetajate päevani. Rääkida niisuguseid asju õppeaasta esimesel nädalal on lausa sadism. See on ju sama, mis Tapa kooli direktori väljakutsumine kohtusse 1. septembril!

Lauri Leesi on Prantsuse Lütseumi direktor.